

Velisena Loopmare

* archeologie * genealogie
* geschiedbeoefening * monumentenzorg

Jaargang 26, nr. 2, juli 2017

Secretariaat Historische Kring Velsen:

Postbus 122
1970 AC IJmuiden
E-mail: secretariaat@historischekringvelsen.nl

Ledenadministratie:

Biallosterskilaan 8 W
2017 SH Santpoort-Noord
Tel. 023-8882773
E-mail: ledenadministratie@historischekringvelsen.nl

Redactie Velisena Loopmare:

Zie de colofon op de laatste pagina

Website: www.historischekringvelsen.nl

Nieuws van het bestuur

Notulen voorjaarsvergadering maandag 10 april 2017

Bezoekers: 37 leden

16 afmeldingen: J.V. Suurmond, Martin Verschoor, Arjen Bosman, Piet Heijblok, Fam. V. d. Pol, W.Bonekamp, hr. Van Grinsven, Siebe Rolle, Kees en Odile Schouten, Gerard Koops, Gerard van Broekhuijsen, Tom Bolland, J. Willemsen, O. de Jong, Sander Ruygvoorn

1. Opening door de vice-voorzitter Henk Timmers
2. Mededelingen: Voorzitter wordt Gerard van Broekhuijsen, nog in Portugal
3. Ingekomen stukken. Geen
4. Lezing door Frits Vermeulen, de kleinzoon van Pieter Vermeulen. Hij zal de familiegeschiedenis vertellen aan de hand van allerlei foto materiaal.
Bronnen: Frits Vermeulen; G. Verhoog, gemeente Velsen, Siebe Rolle, oud-gemeentearchivaris; Uitg. Van de Heide/Heerenduinweg over de school; J. Morren Velisena; 73 verhalen uit het Calvinistenblad, afleveringen. Losse herinneringen.

Uitgave over de Heide. De School staat op de website HKV en is te downloaden PDF/Word. Frits Vermeulen heeft 60 glasplaten met afbeeldingen. Het bijzonder onderwijs kreeg in de 19de eeuw geen geld van de Staat. Pieter Vermeulen kreeg via zijn relaties met de families Boreel en van Tuyll toch geld om een school te onderhouden. 1867: schoolgeld voor een kind was 10 cent per week, twee kinderen was 17 ½ cent.

Er waren 200 kinderen of leerlingen op de heide, 1/3 maakte gebruik van de school, 2/3 zwierf rond. Er bleek ook een avondschool voor mannen te zijn, die betaalden 12 ½ cent per week. In 1917 was er gelijkstelling van onderwijs, daarvoor moest het Christelijk onderwijs het van giften hebben. Op de Heide leden de kinderen onder schurft en luizen. In 1883 was er geen hulpmeester meer en sprong de 12 jarige zoon Frits als hulpmeester bij. De bekende J.P. Nauta, van de ansichtkaarten, was getrouwd met de dochter van Pieter Vermeulen. De familie van Tuyll verschaftte een huis aan Pieter Vermeulen en zijn gezin.

Over de zoon Frits Vermeulen is weinig te vinden. Hij behoorde tot de *upper ten* van Velsen, was wethouder van Openbare Werken, waaronder ook het gasbedrijf, de visserijschool, de reinigingsdienst en het waterleidingbedrijf vielen. Hij was ook secretaris van de Redersvereniging. Frits werd

na 1945 adviseur voor burgemeester Kwint. Hij was panisch voor de invloed van Amsterdam op havengebied.

Het Pieter Vermeulenmuseum (1955) heeft een deel van zijn verzamelde collecties gekregen, de rest is naar Artis gegaan.

PAUZE In verband met het 25-jarig bestaan van de HKV werd een langere pauze ingelast om met elkaar te kunnen bijpraten en een kleine traktatie bij de koffie te verorberen.

5. Bestuursgedeelte

6. Notulen najaarsvergadering. geen commentaar

7. Financieel Jaaroverzicht 2016. Wat verwarring, negatief resultaat € 1.834,--, oorzaak van de afwijking: het jaarboek is duurder uitgevallen. Een dubbelnummer 2015/16. De Velser Gemeenschap stuurde nog een rekening over 2015. Postzegels zijn duurder geworden. Voor 2016 komt een ander model financieel overzicht. Banksaldi is € 19.000,-- maar er zijn overlopende posten.

Het jaarboek *Velisena* 2017 wordt op € 3.000,-- begroot. Redactie heeft een bijzondere uitgave gemaakt in verband met het 25-jarig bestaan. Er wordt geen feestelijk officieel jubileum gevierd.

8. Kascontrole jan. 2016- dec. 2016. Akkoord bevonden door dhr. De Vlieger, dhr. Van Grinsven is helaas afwezig. Decharge wordt verleend, ook op afstand door dhr. Van Grinsven.

Er is een brief van dhr. Van Grinsven die onmogelijk te lezen is, maar waarin hij bezwaar maakt over het saldo op de spaarrekening.

9. Nieuwe kascommissie: dhr. C.de Vlieger, Jan Morren, reserve Marian Kwant.

10. Benoeming nieuw bestuurslid Mw. Eef Limmen.

11. In de komende periode zal er een nauwe samenwerking met het museum Kennemerland, Het Huis van Geschiedenis te Beverwijk plaatsvinden. De HKV-bibliotheek met de Velsen Collectie zal er te raadplegen zijn.

12. Lezingen en markten. Programma Eelco Graafsma; zie zijn opgave. Arjen Bosman zal bij de markten aanwezig zijn met zijn uitgaven.

Excursies organisatie Eelco: Bavo Haarlem, SHIP IJmuiden.

13. Gerard van Broekhuijsen heeft een enquête doen rondgaan, waarop 140 reacties zijn binnengekomen (digitaal 246).

Tevredenheid bij de leden 35%, 44% voldoende. Interessegebieden, lokale geschiedenis en archeologie.

14. Rondvraag

Jan Morren vraagt zich af of er geen artikelen lokale geschiedenis nodig zijn dit jaar voor *Velisena* 2017. Maar het nummer is al klaar.

Eelco wijst op de flyer voor het boek Guus Hartendorf over Roos en Beek.

Erik Baalbergen wijst erop, dat als er jongere, werkende mensen gezocht worden om deel te nemen aan vergaderingen e.d., niet overdag vergaderd moet worden.

15. Najaarsvergadering maandagavond 13 november 2017.

Bericht van de ledenadministratie

Sinds begin februari 2017 hebben wij slechts een nieuw lid mogen inschrijven, en wel: Hr. Paul H. Kuiper te Santpoort-Noord.

Wij heten hem van harte welkom en hopen dat hij veel genoeg beleeft aan het lidmaatschap. Nieuwe leden ontvingen een welkomstbrief en na ontvangst van hun contributiebetaling voor het lopende jaar, ontvingen zij als welkomstgeschenk het laatstverschenen jaarboek *Velisena*.

Ook nu vragen wij u weer om familie, vrienden, kennissen, collegae en burens aan te moedigen lid te worden van de HKV. U kunt hen als geen ander het belang van een lidmaatschap van de HKV verklaren. Uiteraard kunt u hen ook verrassen met een cadeaulidmaatschap!

Eelco Graafsma

Verslag bijeenkomst voorzitters en werkgroepleden

Gehouden op 21 april 2017 in het Huis van Geschiedenis, Museum Kennemerland te Beverwijk. In 2016 is er met de toenmalige voorzitter Armand Meert een overleg met de voorzitters werkgroepen geweest, bij hem thuis, om te praten hoe verder te gaan met de HKV.

De werkgroepactiviteiten liepen terug en het was moeilijk om bestuursleden erbij te krijgen. Dit probleem geldt eigenlijk nog steeds voor 2017.

De secretaris/bibliothecaris HKV woonde in maart j.l. een bijeenkomst met Noord-Hollandse historische verenigingen en musea bij waar het Zijper Collectie Beheer Systeem werd uitgelegd. Dit digitale ontsluitingssysteem voor collecties werd door een presentatie van Oud-Zoeterwoude duidelijk gemaakt.

Het leek een idee voor onze HKV, waar we met nieuw elan de werkgroepen enthousiast zouden kunnen maken. Er waren genealogische gegevens, monumenten, straatnamen, geschiedenis en onderwerpen aan elkaar gekoppeld. Helaas was degene die dit opgezet heeft niet voor de datum in april beschikbaar.

Onze nieuwe voorzitter, Gerard van Broekhuijsen, wilde wel zijn digitale ideeën uitleggen. Gerard had daarnaast vanuit Portugal een ledenraadpleging verzorgd waar veel leden op hebben gereageerd.

We hebben gekeken naar de presentatie van Gerard, zijn digitaal kenniscentrum, helaas zijn de meesten van ons eigenlijk enigszins digibeet. Maar de grootste respons kwam in de gesprekken naar aanleiding van de enquête-uitslag.

Als publicatiekanaal is *Velisena* het belangrijkste. Soms is het niveau te hoog. Dat mag maar er moet ook aan andere lezers gedacht worden, dus makkelijker leesbaar en onderwerpen die betrekking hebben op allerlei instellingen, organisaties in Velsen. Eigenlijk een blad voor *elck wat wils*.

Als voorbeeld werd aangegeven dat er een archief is over de Roeivereniging De Stern, een schat aan gegevens, om er een leesbaar artikel of boekwerkje van te maken is hulp nodig. Artikelen mogen echter niet al te lang zijn en de vormgeving moet aantrekkelijk zijn. Ook de geschiedenis van iemands (monumenten)huis is interessant om te publiceren en zo borrelden de ideeën over tafel. Gedacht werd aan speciale uitgaven, zeker nu er een uitgever is binnen ons ledenbestand, het opent diverse mogelijkheden.

Eindconclusie: er moeten meer publicatiekanalen komen, gericht op lezers van diverse niveaus.

Alleen dan kan de HKV ook andere Velsenaren, jong en oud, verleiden tot een lidmaatschap.

Gerard zal de enquête-uitslag aan de voorzitters toesturen en het bestuur zal een plan maken om de mensen te bereiken die zich beschikbaar hebben gesteld voor bijdragen o.a. publicitair, redactie en vormgeving, of voor projecten.

Aanwezig waren: Gerard van Broekhuijsen, voorzitter, Henk Timmers, Eelco Graafsma, Joop Vermeij, Hans Bolland, Kor van der Duijn, Ria Holstein, Piet Heijblok, Hannie van den Outenaar, secretaris/notulist.

HKV naar 2020

Ideeën om weer enkele jaren enthousiast(er) verder te gaan.

"Wie zijn verleden kent, weet wat hij moet vermijden in de toekomst."

Onder dit motto heb ik mij tijdens de najaarsvergadering als nieuw bestuurslid gepresenteerd. Ik vroeg mij toen af, waarom een zo belangrijke vereniging niet alle bestuursfuncties vervuld kan krijgen en diverse werkgroepen lijken te zijn 'ingeslapen.'

Inventarisatie

We moeten eens goed gaan nadenken en wellicht het roer omgooien en de koers verleggen naar een betere toekomst.

Onze expertise is het enorme 'kapitaal' van de vereniging, en dat moeten we ons beter zelf realiseren, maar ook beter uitdragen! Daarom is de enquête opgesteld, die gelukkig een respons heeft gekregen, waar vele marketeers jaloers op zijn. (zie bij: Uitslag ledenraadpleging).

De Historische Kring Velsen bestaat uit mensen met een gezamenlijke interesse: het lokale verleden, maar welke willekeurige Velsenaar kent de HKV?

Sprekend wij 'de Velsenaar' aan? Zijn er latente interessegebieden? Hebben we leden, die zich willen verdiepen in: Geschiedenis van de scholen in Velsen; Sporten en sportverenigingen in Velsen; Cultuur in Velsen; Maritiem en industrieel Velsen; het WO-erfgoed?

We zijn het er over eens - denk ik - dat Velsen 'Uniek' is en vooral ook een unieke geschiedenis heeft.

Bespreking met voorzitters van de werkgroepen

Op 21 april kwamen de voorzitters van de HKV-werkgroepen en het bestuur bijeen in het Huis van Geschiedenis in Beverwijk. De ochtend is besteed aan de uitkomst van de ledenraadpleging en het doorgeven van de vele suggesties door leden gedaan. Ieder kon zijn inbreng kwijt in de informele discussie over de nabije toekomst van de HKV. Een verslag vindt u in deze Loopmare.

Moeten we vernieuwen?

Vast staat -volgens mij- dat we nog meer moeten gaan samenwerken met de lokale musea ter uitbreiding van lokale geschiedkundige kennis. Maar moeten we (nog) meer discussies, lezingen en excursies organiseren? Ook andere (digitale) media produceren zoals bijvoorbeeld: Podcasts; video/geluids-interviews met deskundigen over lokale historische wetenswaardigheden; Webinars; InfoGraphics voor scholen?

Aktiepunten

Het inleveren van roerend historisch erfgoed willen we gemakkelijker maken via Irene (acroniem van: Inleverpunt Roerend Erfgoed Nederland (en elders) en willen HKV-leden enthousiasmeren hieraan een steentje bij te dragen door het uitsorteren, beoordelen en vaststellen van de mogelijke bestemming van ingeleverd historisch materiaal. Dit beschermen tegen vernietiging in de afvalcontainer is een grootse taak!

Voor RTV Seaport willen we graag interviews organiseren met de voorzitters van onze werkgroepen en onze publicisten en deskundigen om aan te geven wat zij van de lokale geschiedenis weten en waarom zij dat zo leuk vinden.

U heeft in de pers kunnen lezen, dat de HKV, met name de werkgroep Monumenten, zich heeft aangemeld voor de coalitie van verontruste organisaties, die aantasting van de historische omgeving van de Ruïne van Brederode. We houden u op de hoogte en zijn in goed gezelschap.

Betere ontsluiting HKV-bibliotheek

Al eerder was een overleg gestart om de inhoud van de HKV-bibliotheek uit de kasten in het Witte Theater te verhuizen naar het Huis van Geschiedenis in Beverwijk. Op 30 juni werd de overdrachtsacte door bestuurders van beide verenigingen getekend.

Diverse HKV-vrijwilligers zullen de collectie opnemen in het register. Hierdoor komen deze beschikbaar voor wie ze maar wil inzien. Onze collectie komt hiermee gemakkelijker bereikbaar voor een breder publiek en is vaker tijdens de openingstijden van het Huis van Geschiedenis te raadplegen.

HKV-website

Onze website kan een meer prominent 'visitekaartje' van de HKV worden. Met een openbaar toegankelijke studiezaal (incl. archief). Maar ook werkgroepsruimten, waar werkgroepsleden gezamenlijk kunnen werken aan 'nieuwe producties'.

Digitalisering

Het onderwijs is al grotendeels 'gedigitaliseerd' en de leerlingen weten vaak al beter dan vele HKV'ers om te gaan met zoeken op internet en het gebruiken van allerlei bronnen om te komen tot een aantrekkelijke (digitale) publicatie. De Historische Kring Velsen wil hen op de website een publicatiekanaal aanbieden om ook buiten de school het resultaat van hun noeste studie-uren aan iedereen -niet alleen hun docenten- te tonen. Zie ik daar een jeugdlidmaatschap in het verschieft?

Het gros van de leden van de HKV is (nog) niet zo ver, maar kan wel 'de digitale snelweg' opgeholpen worden. Al was het alleen maar als geïnteresseerde passagier.

Sleutel

Het is waarschijnlijk iedereen wel bekend, dat de toegang tot het internet uitsluitend via een computer/laptop/tablet of smartphone kan worden verkregen. Via een (gratis) e-mailadres is 'deze sleutel' zelfs een 'persoonlijke' sleutel! (Zie bijv. de DigID voor de publicaties van de overheid!)

Ook het bestuur van de HKV ziet de bezuinigingsmogelijkheden in geld en tijd van het niet meer rondbrengen van de op papier gedrukte Loopmare en heeft al besloten, deze niet meer via druk te verspreiden. Weet de HKV uw e-mailadres niet, dan zult u afhankelijk worden van een bevriend lid, dat een exemplaar voor u wil uitprinten en bezorgen.

Hulp

Vele HKV'ers staan echter te popelen om met hun expertise op dit gebied de digibeten onder ons te assisteren de digitale drempel over te komen. Dat is verrassend genoeg ook de totaalindruk van de respons op de ledenraadpleging: Er zijn veel leden, die meer binnen en voor de HKV willen doen.

De komende periode willen we met deze - nu nog anonieme - aanbieders in contact komen. Dus... heeft u suggesties gedaan? Heeft u aangeboden iets te doen? Maak u bekend en geef dit door aan een van de sinds november 2016 weer enthousiast aan het werk geslagen bestuursleden. Ik hoop dat u (weer) minstens net zo enthousiast wordt als zij.

Het is u waarschijnlijk niet ontgaan, dat de lopende HKV zaken -voornamelijk dankzij de 'ervaren' bestuursleden- normaal doorgang vinden. Maar ondanks het feit, dat het bestuur nu gelukkig wel weer uit 5 personen bestaat, kunnen we best nog enige bestuurskracht gebruiken. Wie 'durft' mag zich aanmelden bij de secretaris.

Uw 'kersverse' voorzitter, Gerard van Broekhuijsen

Lezingen programma najaar 2017

Maandag 11 september:

Arjen Bosman : Kennemerland 1940 – 1945.

Spreeker zal vertellen over zijn boek “Kennemerland 40-45” over het dagelijkse leven tijdens de 2^e Wereld Oorlog in Kennemerland.

Arjen Bosman zal het met name hebben over het maken van dit boek, en over de dilemma's waarvoor je komt te staan als je een dergelijk project aangaat. Hij doet dit aan de hand van talloze foto's. Het dagelijkse leven ging door, ondanks al het oorlogsgeweld dat natuurlijk ook is vastgelegd. Een avond om niet te missen!

Maandag 9 oktober: Peter Hamman: ‘Hannie Schaft’

‘Hannie’ is de titel van het nieuwe boek over Hannie Schaft, geschreven door historicus Peter Hamman. Peter Hamman heeft een nieuwe historische benadering gekozen om het verhaal over het leven en de daden van Hannie Schaft te ontrafelen.

BOVENDIEN:

In Museum Haarlem is van 22.04.2017 tot 07.01.2018 de expositie ‘Vrouwen in verzet - Hannie, Truus, Freddie’.

Truus was 16, haar zus Freddie 14 en Hannie 19 jaar oud toen de Tweede Wereldoorlog uitbrak. Peter Hamman schreef een boek over hen en laat de echte historische feiten spreken. De tentoonstelling ‘Hannie, Truus, Freddie - Vrouwen in Verzet’ is gebaseerd op dit boek en toont de verzetsverhalen gezien door hun ogen. Het is de eerste keer dat er aan deze drie vrouwen gezamenlijk een tentoonstelling gewijd wordt. Tekeningen van Eric Coolen, tevens de illustrator van het boek, maken de tentoonstelling extra toegankelijk voor de jeugd.

Maandag 13 november: Jan Morren: ‘Opgravingen op het landgoed Waterland te Velsen’. Deze lezing is onderdeel van de najaarsledenvergadering van HKV. Jan Morren belicht tevens een stukje geschiedenis over Waterland in de periode dat de familie Trip de toenmalige hofstede in bezit had.

Schenkeningen

In de afgelopen maanden ontving de HKV de volgende schenkingen:

Bordje herdenking bevrijding	Ton Joosten	Gemeente Velsen
Boeken over Velsen, diversen	Harry Schepers	Haarlem
Boekje Velsen	T.van Andel	Uitgeest
Boek Roos en Beek 2017	G.Hartendorf / Eelco Graafsma	

Diverse ansichtkaarten

Collectie oude kranten e.d. 1937/1945 uit de nalatenschap van J. van Baarsel

Er zijn de afgelopen tijd nogal wat mensen die verhuizen en hun boekenkast uitdunnen. De HKV bekijkt de schenkingen en neemt ze op in de boekencollectie over Velsen.

Op 30 juni wordt de HKV collectie officieel overgedragen aan het Huis van Geschiedenis, Museum Kennemerland, waar een prettige leesruimte is en er openingsuren zijn.

De bibliotheekmedewerkers HKV blijven aan de collectie werken, om dit via de website en de Openbare Bibliotheekcatalogus beschikbaar te stellen. Andere materialen worden bekeken en verwerkt door de commissie Collectie.

Nu het Witte Theater door de Gemeente Velsen in de verkoop wordt gedaan, is het een goede oplossing voor een collectie die nauwelijks voor de leden en anderen beschikbaar was.

Stoom en conservenblik

Museum Kennemerland in Beverwijk is van plan om een tentoonstelling in te richten met als thema Stoom, met name de Conservenfabrieken. Deze tentoonstelling wil men inrichten voor de maanden september t/m januari. Er staan verder nog twee lezingen gepland in Beverwijk en Heemskerk. Voor een totaalbeeld over de conservenfabrieken in de IJmond is het idee om ook aandacht te schenken aan de visconservenfabrieken. Om het wat uitdrukkelijker te presenteren als "de Nijvere IJmond".

Wat wij nu (in het kader van de samenwerking Historische Verenigingen) zoeken is wie er informatie (verhalen, suggesties) en eventueel materiaal (foto's, blikjes met oude logo's) over dit onderwerp heeft.

U kunt uw informatie en andere zaken kenbaar maken bij het secretariaat op info@historischekringvelsen.nl

INFO-kraam HKV staat weer op diverse markten

Na de aanwezigheid met onze HKV Info-kraam op de zeer gezellige Pinkstermarkt Duin & Kruidberg op 5 juni j.l. zullen wij dit jaar nog twee keer met onze kraam op een markt aanwezig zijn, en wel op: vrijdag 4 augustus Jaarmarkt Santpoort t.g.v. het jaarlijkse Dorpsfeest en zaterdag 30 september Jaarmarkt Velsen-Zuid in de tuin van de Engelmunduskerk in het dorp Velsen. Ook Arjen Bosman zal op deze twee markten aanwezig zijn ter promotie van zijn boeken. Beide markten trekken altijd veel publiek en zijn mede daardoor een belangrijk evenement om met onze info-kraam aanwezig te zijn.

Uiteraard is voor het beheer van onze stand op beide dagen weer hulp van vrijwilligers nodig. Meldt u zich daartoe s.v.p. aan via graafsma@quicknet.nl. Alvast dank daarvoor.

Herinner de Meisjes van Huize Dina

Het oprichten van een herdenkingsteken aan de Duinlustparkweg! Aan de Duinlustparkweg 60 stond in de Tweede Wereldoorlog Huize Dina, het orthodox joodse tehuis waar meisjes uit achterstandsmilieus een veilige en deugdzame opvoeding konden krijgen. De Historische Kring Velsen heeft zich tot de gemeente Velsen gericht met het verzoek om toestemming om op deze plek in het trottoir voor het huis (inmiddels nr. 96) 15 Stolpersteinen, 'struikelstenen', te plaatsen ter herinnering aan de 15 jonge bewoonsters van Huize Dina die in 1942/43 allemaal zijn gedeporteerd en vermoord in Sobibor en Auschwitz.

Huize Dina was genoemd naar Dina Samson (Rotterdam 1868), in 1918 oprichtster van de 'Vereniging tot Bescherming van Joodsche Meisjes'. In 1930 werd Beet Dina/Huize Dina te Santpoort aan de Duinlustparkweg geopend. Het bood een thuis aan Joodse werkende meisjes die door omstandigheden, meestal armoede, niet meer door de ouders verzorgd konden worden. De meisjes hadden, zo jong als ze waren, vaak al een zwaar leven achter de rug.

Harriët Martha Prins is in de oorlogsjaren directrice van Huize Dina en haar zoon Ralph, bekend kunstenaar die o.a. het gedenkteken in kamp Westerbork ontwierp, woont er vanaf 1936.

De zusters van de orde van de dochters van O.L. Vrouw van het H. Hart vinden in augustus 1942 onderdak in Huize Dina aan de Duinlustparkweg, omdat hun klooster en school aan de Wulverderlaan was geconfisqueerd door de bezetter. Dan zijn alle bewoonsters reeds gedeporteerd: 12 meisjes naar Sobibor en twee naar Auschwitz. Mw. Prins, haar zoon Ralph en haar moeder worden geïnterneerd in het 'Joods Tehuis Barneveld', een werkverschaffings-centrum voor bevoorrechte Joden waarvan de kosten worden gedragen door de bewoners en door geroofde Joodse vermogens. In 1944 wordt de 'Barneveld groep' overgeplaatst naar Westerbork vanwaar zij op 4 september op transport gaan naar Theresienstadt. Een groot deel van de 'Barneveldgroep' wordt uitgewisseld naar Zwitserland en overleeft de oorlog: zo ook Ralph.

Met de jonge bewoonsters van Huize Dina loopt het alleen maar slecht af. Ralph Prins zegt in het interview door de Shoah Foundation: 'De meisjes zijn allemaal afgevoerd.'

Het huis aan de Duinlustparkweg, waarin Huize Dina was gevestigd, bestaat nog steeds: maar niets herinnert nog aan wat zich daar heeft afgespeeld.

Wat zou het mooi zijn om op deze plek voor elk van de meisjes die Huize Dina voor enige tijd hun thuis mochten noemen en waar ze zich veilig waanden, een mooie 'struikelsteen', een messing plaatje met de naam, geboorte- en sterfdatum, te plaatsen ter herinnering aan het afschuwelijke dat zich daar heeft voltrokken.

Het gaat de Historische Kring Velsen niet alleen om het oprichten van fysieke herinneringstekens maar ook om het vastleggen en doorvertellen van het verhaal van Huize Dina, dat een optelsom is van de verhalen van de korte levens van de 15 meisjes die er woonden.

In 2018 zal een speciale uitgave van de HKV worden gewijd aan Huize Dina en haar bewoners door de jaren heen. Het huis heeft niet alleen dienst gedaan als tehuis voor Joodse meisjes, maar bood vlak na de oorlog ook een veilig thuis aan Joodse kinderen/jongeren die terugkeerden uit de kampen en onderduik.

In de jaren erna fungeerde het huis als gezinsvervangend tehuis voor vele jonge mensen in benarde omstandigheden. De huidige bewoners van Duinlustparkweg 96 zijn er opgegroeid met hun ouders die het gezinsvervangend tehuis leidden.

In de speciale uitgave zullen de resultaten van historisch en genealogisch onderzoek naar de lotgevallen van de 15 meisjes worden gepubliceerd. Dit onderzoek naar de lotgevallen van de meisjes van Huize Dina past in een breder onderzoek naar hoe het Joodse inwoners van Velsen tijdens de Tweede Wereldoorlog is vergaan. Er is weinig bekend over de plek die de Joodse inwoners vóór de Tweede Wereldoorlog innamen in de Velsense gemeenschap. Dit (omvangrijke) historisch onderzoek wil in die leemte voorzien en ook trachten licht te werpen op het leven van Joodse Velsenaren voordat ze slachtoffer werden én om te reconstrueren wat er in de oorlogsjaren is gebeurd.

De eerste resultaten die dit onderzoek heeft opgeleverd, zullen ook in speciale uitgave van de HKV worden gepubliceerd. Het wordt een publicatie met mooie, ontroerende en aangrijpende verhalen, geïllustreerd met interviews met familie, vrienden en bekenden en aangevuld met foto's en ander beeldmateriaal.

Reacties en aanvullingen zijn meer dan welkom en ook voor informatie of vragen: mail naar secretariaat@historischekringvelsen.nl.

Inwoonsters van Huize Dina in 1942:

Reintje van Amerongen	Den Helder	10/01/21
Sara van Amerongen	Amsterdam	02/12/23
Antje Bilderbeek	Amsterdam	28/07/23
Schoontje Brillema	Utrecht	13/05/22
Mina Engers	Amsterdam	22/08/26
Kaatje Gokkes	Amsterdam	30/09/25
Sophia Gudema	Onstwedde	25/05/26
Saartje Knap	Rotterdam	12/07/26
Ruth Rachel Lehrmann	Breslau,	13/02/25
Henny Monasch	Amsterdam	23/11/23
Mietje Mug	Rotterdam	19/02/23
Catharina Parser	Amsterdam	15/11/27
Schoontje van Sister	Amsterdam	27/07/24
Gisela Spicker	Konigsberg	20/10/26
Klara Vierra	Amsterdam	31/01/23

Verschenen

Bedrijvigheid in Velsen in de lange twintigste eeuw. F.W. Lansink en B. de Vries (red.) Hilversum, 2017. 87 p., ill. ISBN 978-90-870-649-1

Publicatie ten vervoelge op het gelijknamige symposium op 14 december 2014, georganiseerd door de Stichting Vrienden van het Noord-Hollands Archief in het NHA.

➤ James C. Kennedy. *Een beknopte geschiedenis van Nederland.* Amsterdam, 2017. 244 p., ill., krt. ISBN 978-90-315-3198-9. Aanbevolen

➤ Erick Kila. *Verhalen van de Romeinse kust.* Uitgeverij De Nieuwe Haagsche, 2017. 144 p. Jeugdboek. ISBN 978-94-6010-067-3

Met dit boek brengt de Haagse auteur de Romeinse aanwezigheid tot leven. Niet alleen spannend maar ook historisch verantwoord. *Verhalen van de Romeinse kust* ontstond in samenwerking met de afdeling Archeologie van de gemeente Den Haag. De schrijver heeft gebruik gemaakt van recente inzichten en archeologische ontdekkingen. Hij combineerde al eerder spanning en historie in jeugdboeken.

➤ Els Kloek en Maarten Hell. *Keetje Hodson (1768-1829). Een rijke dame in revolutietijd.* Nijmegen, 2017. 160 p., ill

Cornelia Catharina (Keetje) Hodson is bekend vanwege het naar haar genoemde Hodsonhuis, destijds een zeer modern pand aan het Spaarne, waar nu de gerenommeerde Hollandse Maatschappij van Wetenschappen is gevestigd. De opdracht tot het bouwen gaf Keetje in 1791 – ze was toen 22 jaar. Wat bezielde een jonge vrouw in revolutionaire tijden aan het eind van de achttiende eeuw een woonhuis voor zichzelf te bouwen met meer dan veertig vertrekken?

➤ Jeroen van Zoolingen. *Het verleden van de velden, archeologie van de duin- en Bollenstreek.* Uitgeverij Triqutra, 2017. 152 p., ill., krt. ISBN 978-90-903-0201-0. Verkrijgbaar via www.hetverledenvandevelden.nl

Rectificatie

In de *Velisena Loopmare*, nr. 1 van 2017 stond een typefout in de volgende titel. De juiste titel luidt: Geert Mak. *De levens van Jan Six. Een familiegeschiedenis.* Amsterdam, 2016

Tentoonstellingen en een lezing

• **Casa Romana.** In: Rijksmuseum van Oudheden, Leiden van 24-5 t/m 17-9-2017. Rapenburg 28. T. 071-5163163. www.rmo.nl Open: di. t/m zo. 10-17 uur. Ook tijdens de schoolvakanties op maandag.

Lezing: ‘Romeinse diners. Tafelschikking en etiquette’ door Stefan Mols (Radboud Universiteit) op dinsdag 12 september, aanvang 20.00 uur. Kosten € 5,00

• **Romanovs & Revolutie. Het einde van een monarchie.** In: Hermitage Amsterdam, Amstel 51. Open: dagelijks van 10 – 17 uur. T. 02305308755. www.hermitage.nl. Een unieke tentoonstelling over de laatste tsaar en de revolutie, een eeuw later in Amsterdam.

Verwacht: ‘Hollandse meesters uit de Hermitage’ (Sint Petersburg). Vanaf 7 oktober 2017. 63 werken van Hollandse schilders uit de gouden eeuw, waaronder zes topstukken van Rembrandt.

• **Overzichtstentoonstelling over Wijsmuller over de periode 1906 t/m 2001.** In: Zee- en Havenmuseum *De Visserijschool*, te IJmuiden, Havenkade 55. T. 0255-538007. In de maanden juli en augustus is het museum extra open op di-, do- en vr.middag van 13-17 uur. Zie:

www.zeehavenmuseum.nl

- **Romeinse kust**, wisseltentoonstelling over het leven van de Friezen, Romeinen en andere bewoners is nu te zien in Muzee Scheveningen t/m 15 oktober 2017. Neptunusstraat 90-92. T. 070-3500830. Zie: www.muzeescheveningen.nl

- **Breestraat door de jaren heen...** In: Museum Kennemerland, Westerhoutweg 1, Beverwijk. Van 1 juni t/m 31 augustus 2017. T. 0251-214507 (tijdens openstelling). Open: woe-, za.- en zondagmiddag 14-17 uur.

U kunt een 50-tal prachtige foto's zien vanaf eind 19de eeuw. De mini-tentoonstelling gaat over de Breestraat in vroeger jaren vanaf de 19de eeuw. De Breestraat bestond al veel langer. Aangezien Beverwijk in 1276 van graaf Floris V het recht kreeg wekelijks een markt te houden, lijkt het aannemelijk dat de Breestraat toen is aangelegd. In 1432 wordt er in een akte melding gemaakt van 'die steenstraete van den Wijck', wat erop duidt dat de Breestraat toen al verhard was. De naam 'Breestraat' wordt voor het eerst vermeld in 1560.

Digitale kaart van Nederland in 1575

De Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed te Amersfoort heeft een digitale kaart gelanceerd, die een beeld geeft van Nederland in 1575. Nederland is in de Late Middeleeuwen het meest verstedelijkte gebied van Europa. Maar hoe zag ons land er precies uit? De digitale kaart laat een gedetailleerde momentopname van ons land in de 16de eeuw zien. Nu kan iedereen virtueel door laatmiddeleeuwse straten navigeren en bijvoorbeeld aanwijzen waar de galg en de plaatselijke herberg stonden. Zie:

www.cultureelerfgoed.nl

Bron: Monumenteel, nr. 2, 2017

Open Monumentendagen

De open Monumentendagen zijn dit jaar in het weekend van 9 en 10 september. Als thema is dit jaar gekozen: 'Boeren, burgers en buitenlui'. De nadruk ligt hiermee sterk op mensen en op hun economische en culturele relaties.

Bron: Monumenteel, nr. 2, 2017

Nationale Archeologiedagen

De Nationale Archeologiedagen worden in 2017 gehouden op 13, 14 en 15 oktober. Dit zijn dé dagen, waarop het publiek kan kennismaken met alle facetten van archeologie in Nederland. Voor informatie kunt u te zijner tijd de website www.archeologiedagen.nl raadplegen.

Bron: Monumenteel, nr. 2, 2017

Nieuws uit het Noord-Hollands Archief

Op 30 juni opent burgemeester Jos Wienen van Haarlem de zomertentoonstelling ‘Komt dat zien’, een expositie over de Haarlemse kermis in het Noord-Hollands Archief. Open: 1 juli t/m 30 september op ma. t/m vr. van 9 tot 17 uur. Ook open op za. 1, 8 en 15 juli en 19 augustus en tijdens de Open Monumentendagen op 9 en 10 september. Op 8 juli is er een speciale familiedag met poffertjes, kermisattracties en een rondleiding.

De tentoonstelling neemt de bezoeker mee terug in de tijd. U kunt kennismaken met de nieuwste technologische snuffjes van toen. Aan de basis van de expositie liggen vier boekjes van Caspard Philippe van Breugel (1798-1888) uit de collectie van het NHA. Hij verzamelde programma's, foto's en aanplakbiljetten van de Haarlemse kermis.

En dan nog dit

Zell am See 1937 – De rood-wit-blauwe Nederlandse vlag heeft al eeuwen de oude ‘Prinsenvlag’ verdrongen, die in plaats van een rode een oranje bovenkant had. Toch waren er nog veel mensen in Nederland, onder andere NSB'ers, die liever de kleur ‘oranje boven’ zagen. Koningin Wilhelmina hakte de knoop door in het kortste Koninklijk Besluit ooit.

Bron: ISGeschiedenis

Velisena Loopmare is een nieuwsbrief voor leden van de Historische Kring Velsen en verschijnt drie- tot viermaal per jaar onder redactie van Jan Victor Suurmond.

Kopij graag per e-mail in een bijlage verzenden naar de redacteur via het e-mailadres: jvsuurmond@kpnmail.nl. Het postadres is Ampzingstraat 3 zw, 2014 XT Haarlem. Tel. 023-8448479.

De volgende *Velisena Loopmare* verschijnt in oktober 2017. Kopij van het bestuur, van werkgroepen en van leden wordt uiterlijk op 5 september 2017 verwacht.

Informatie uit de nieuwsbrief mag worden overgenomen, mits de bron wordt vermeld.

